WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (druga izba)
z dnia 18 stycznia 2005 r. *

W sprawie T-141/01

Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis, z siedzibą w Barcelonie (Hiszpania), reprezentowana przez adwokatów M. Belarda-Kopkego Marquesa-Pinta oraz C. Viñasa Llebota, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez S. Pardo oraz L. Visaggia, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

mającej za przedmiot wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C (1999) 534 z dnia 4 marca 1999 r. w sprawie wstrzymania pomocy finansowej z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), Sekcja Orientacji, pierwotnie przyznanej skarżącej w drodze decyzji C (93) 3394 z dnia 26 listopada 1993 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 4256/88/EWG z dnia 19 grudnia 1988 r.

* Język postępowania: hiszpański.

ustanawiającym przepisy wykonawcze dla rozporządzenia nr 2052/88/EWG w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), Sekcja Orientacji (Dz.U. L 374, str. 25), na sfinansowanie projektu pokazowego dotyczącego wprowadzenia nowych technik uprawy w produkcji sumaka (projekt nr 93.ES.06.030),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (druga izba),

w składzie: N.J. Forwood, prezes, J. Pirrung i A.W.H. Meij, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 14 stycznia 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 W celu wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej w rozumieniu art. 158 WE rozporządzenie Rady (EWG) nr 2052/88 z dnia 24 czerwca 1988 r. w sprawie zadań funduszy strukturalnych i ich skuteczności oraz w sprawie koordynacji działań funduszy między sobą i z operacjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innymi

istniejącymi instrumentami finansowymi (Dz.U. L 185, str. 9) powierzyło funduszom strukturalnym w szczególności zadanie wspierania rozwoju i dostosowania strukturalnego regionów opóźnionych w rozwoju, jak również przyspieszenia dostosowania struktur agrarnych i wspierania rozwoju obszarów wiejskich w perspektywie reformy wspólnej polityki rolnej [art. 1 ust. 1 oraz art. 1 ust. 5 lit. a) i b)]. Rozporządzenie to zostało zmienione rozporządzeniem Rady nr 2081/93 z dnia 20 lipca 1993 r. (Dz.U. L 193, str. 5).

2 Artykuł 5 ust. 2. lit. e) rozporządzenia nr 2052/88 w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem nr 2081/93 stanowi, że wsparcie finansowe z funduszy strukturalnych może zostać przyznane w szczególności w formie wsparcia pomocy technicznej, w tym środków mających na celu przygotowanie, ocenę, nadzór i kontrolę wyników działań i projektów pilotażowych i pokazowych.

3 W dniu 19 grudnia 1988 r. Rada przyjęła rozporządzenie (EWG) nr 4256/88 ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia nr 2052/88/EWG w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), Sekcja Orientacji (Dz.U. L 374, str. 25). Rozporządzenie to zostało zmienione rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2085/93 z dnia 20 lipca 1993 r. (Dz.U. L 193, str. 44).

4 Artykuł 8 rozporządzenia nr 4256/88 w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem nr 2085/93 stanowi, że EFOGR może, w ramach swoich zadań, finansować w wysokości do 1% swojej rocznej dotacji w szczególności „realizację projektów pilotażowych dotyczących dostosowania struktur agrarnych i leśnych oraz wspierania rozwoju obszarów wiejskich" (tiret drugie) oraz „projektów pokazowych, w tym projektów dotyczących rozwoju i podniesienia wartości obszarów leśnych, jak również dotyczących przetwórstwa i wprowadzania na rynek produktów rolnych, projektów mających na celu przedstawienie rzeczywistych możliwości systemów, metod i technik produkcji oraz zarządzania odpowiadających celom wspólnej polityki rolnej" (tiret trzecie).

5 W dniu 19 grudnia 1988 r. Rada przyjęła również rozporządzenie (EWG) nr 4253/88 ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia (EWG) nr 2052/88 w odniesieniu do koordynacji działań różnych funduszy strukturalnych między sobą oraz z operacjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innymi istniejącymi instrumentami finansowymi (Dz.U. L 374, str. 1). Rozporządzenie to zostało zmienione rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2082/93 z dnia 20 lipca 1993 r. (Dz.U. L 193, str. 20).

6 Artykuł 24 rozporządzenia nr 4253/88, w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem nr 2082/93, przewiduje odnośnie do redukcji, zawieszenia i wstrzymania pomocy, że:

„1. Jeżeli będzie zachodziło podejrzenie, że podjęte działania nie uzasadniają części lub całości przydzielonej sumy [pomocy finansowej], Komisja przeprowadzi stosowną kontrolę sytuacji w ramach partnerstwa, a w szczególności zażąda, żeby Państwo Członkowskie lub władze, które zostały wyznaczone przezeń z zadaniem wykonania operacji, przedłożyły własne uwagi i komentarze w określonym terminie.

2. Przeprowadziwszy ww. kontrolę, Komisja może zredukować lub zawiesić pomoc w odniesieniu do określonej operacji lub działania, jeżeli kontrola wykazała nieprawidłowości lub istotną zmianę wpływającą na charakter lub warunki realizacji operacji lub działania, na które nie próbowano uzyskać zgody Komisji.

3. Wszelkie niesłusznie otrzymane sumy podlegające odzyskaniu zostaną zwrócone Komisji. Odsetki z tytułu opóźnienia wykonania płatności będą naliczane od sum niezwróconych zgodnie z postanowieniami rozporządzenia finansowego i dyspozycjami, jakie mają być sporządzone przez Komisję zgodnie z procedurami wymienionymi w tytule VIII".

Stan faktyczny

Spółka skarżąca

7 Spółka skarżąca, Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis, została utworzona założona w Barcelonie w dniu 4 czerwca 1993 r.

8 Wspólnikami tej spółki są spółka Compañia de Estudios y Servicios para el Medio Ambiente Codema, SA, osoba A oraz dwie inne osoby fizyczne. Udziały tych ostatnich zostały następnie przejęte przez spółkę Codema. W momencie założenia spółki A został powołany na stanowisko przewodniczącego i członka pełnomocnego rady administracyjnej, przy czym wszystkie kompetencje rady administracyjnej, których delegowanie jest prawnie dopuszczalne, zostały mu powierzone na okres pięciu lat. W dniu 29 maja 1998 r. A został ponownie wybrany na stanowisko przewodniczącego rady administracyjnej na następną, pięcioletnią kadencję. W dniu 31 lipca 2001 r. zaprzestał on pełnienia tej funkcji.

9 Jako pierwszą siedzibę skarżącej ustanowiono Calle Juan Güell nr 152, antresola, w Barcelonie. W 1996 r. siedzibę przeniesiono pod adres Calle Galileu nr 303, 1. piętro A, a w 1999 r. pod Calle Guitard nr 45, 5. piętro, także w Barcelonie. Obecna siedziba skarżącej znajduje się pod tym ostatnim adresem.

Inne jednostki podległe Entorn

10 W dniu 22 grudnia 1993 r. B założył na wyspie Guernesey spółkę offshore pod firmą Entorn Trading Ltd. Siedzibą spółki jest Dublin.

11 Entorn Trading udzieliła prokury C, na podstawie której ustanowił on w dniu 5 lipca 1994 r. hiszpański oddział spółki pod nazwą Entorn SL-Sucursal en España (zwany dalej „Entorn Sucursal"). Stałym pełnomocnikiem Entorn Sucursal był C. Entorn Sucursal miał swoją siedzibę przy przedsiębiorstwie MB Consultores y Auditores, Plaza Ruiz de Alda 4, 7. piętro A, w Sewilli. W 1996 r. siedziba Entorn Sucursal została przeniesiona na polecenie B na Teneryfę, gdzie został on następnie prawdopodobnie rozwiązany.

Wniosek oraz przyznanie pomocy wspólnotowej

12 Pomoc wspólnotowa, o której mowa w zaskarżonej decyzji, została przyznana na realizację projektu zatytułowanego „projekt pokazowy produkcji sumaka przy wykorzystaniu nowej techniki uprawy" (zwanego dalej „projektem sumak"). Sumak jest typową rośliną flory śródziemnomorskiej, której liście po zasuszeniu i sproszkowaniu są źródłem taniny, substancji wykorzystywanej przy garbowaniu skór. Projekt pokazowy został opracowany przez B, który pod koniec roku 1992 nawiązał kontakt z A w celu przedstawienia mu zamiaru realizacji tego projektu w Hiszpanii. Na swoją prośbę B, za pośrednictwem A, mógł nawiązać kontakt z C, zamieszkałym w Sewilli, kierownikiem wydziału ds. planowania służb badawczych Junta d'Andalousie (rządu prowincji Andaluzja), który później był odpowiedzialny za wykonanie techniczne projektu oraz współdziałał przy zakładaniu Entorn Sucursal.

13 W dniu 12 lipca 1993 r. do Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa Komisji, do rąk jej urzędnika, D, zostało skierowane pismo opatrzone nagłówkiem „Entorn SL" oraz adresem skarżącej. W piśmie tym wyrażono zainteresowanie skarżącej przedstawieniem projektu sumak na podstawie art. 8 rozporządzenia nr 4256/88 oraz zwrócono się z prośbą o przekazanie wzoru wniosku. Pismo to zostało opatrzone podpisem „A. López Gargallo", osoby, zgodnie z oświadczeniem A, jemu nieznanej, której istnienia nie można było ustalić.

14 W dniu 14 września 1993 r. do Komisji wpłynął wniosek o udzielenie pomocy wspólnotowej. Do wniosku załączono pismo opatrzone tym samym nagłówkiem, co pismo z dnia 12 lipca 1993 r. oraz nieczytelnym podpisem. W dniu 22 września 1993 r. do Komisji przekazano nową wersję wniosku o przyznanie pomocy z uzasadnieniem, że 14 września został omyłkowo wysłana nieostateczna wersja projektu. Pismo przewodnie było ponownie opatrzone tym samym nagłówkiem oraz podpisem „A. López Gargallo". Faksem z dnia 25 października 1993 r., podpisanym przez A, zostały przekazane Komisji dane dotyczące numeru konta bankowego skarżącej.

15 Decyzją C (93) 3394 z dnia 26 listopada 1993 r. (zwaną dalej „decyzją przyznającą"), wydaną na podstawie art. 8 rozporządzenia Rady nr 4256/88, Komisja przyznała skarżącej pomoc finansową na projekt nr 93.ES.06.030. Całkowity koszt projektu został obliczony na kwotę 1 381 132 ECU, a pomoc wspólnotowa została ustalona na maksymalną kwotę 1 035 849 ECU.

Przebieg projektu

16 Pismem z dnia 30 listopada 1993 r. zostały Komisji podane do wiadomości: nowy adres siedziby „Entorn SL" (w Albacete, Hiszpania) oraz nowe dane bankowe (konto bankowe w Banca nazionale del lavoro w Madrycie). Nagłówek tego pisma wskazywał nazwę „Entorn SL" oraz nowy adres. Pismo ponownie było opatrzone podpisem „A. López Gargallo".

17 Pismem z dnia 29 marca 1994 r., podpisanym w imieniu A przez osobę, której podpis jest nieczytelny, Komisja została poinformowana o tym, że „Entorn SL" otworzył w ramach projektu sumak „specjalne biuro w tym celu, które stanie się centrum operacyjnym", przy przedsiębiorstwie MB Consultores y Auditores w Sewilli. W tym piśmie C i A zostali przedstawieni, odpowiednio, jako kierownik techniczny oraz kierownik projektu.

18 Skarżąca zaprzecza, by A miał uczestniczyć w projekcie sumak w charakterze kierownika projektu oraz w charakterze dyrektora skarżącej. Przyznaje za to, że brał udział w projekcie w charakterze doradcy technicznego w imieniu spółki Codema i że ta ostatnia wystawiła Entorn Sucursal rachunki na kwotę około 2,25 mln peset hiszpańskich (ESP) z tytułu usług A oraz związanych z nimi kosztów przejazdów.

19 A nie przedsięwziął żadnych kroków prawnych odnośnie do istniejącego podobieństwa firmy Entorn Sucursal z firmą skarżącej.

20 Zgodnie z postanowieniami załącznika 2 do decyzji przyznającej przelane zostały dwie zaliczki w łącznej kwocie 725 094 ECU. Pierwsza zaliczka w kwocie 414 340 ECU została przelana na konto bankowe podane w piśmie z dnia 30 listopada 1993 r. Przelew drugiej zaliczki został zakomunikowany faksem z dnia 25 sierpnia 1995 r. skierowanym do „Entorn SL" pod adres w Albacete. Zaliczka ta, w kwocie 310 755 ECU, została przelana na konto w banku Caixa à Madrid, którego właścicielem była „Entorn Trading Ltd Entorn SL". Ten numer konta został podany Komisji w faksie przesłanym w dniu 14 lipca 1995 r. w imieniu spółki MB Consultores y Auditores, lecz opatrzony podpisem, który nie odpowiadał żadnemu z podpisów pracowników tej spółki.

Postępowanie administracyjne i zaskarżona decyzja

21 W dniu 10 lipca 1997 r. Komisja skierowała do Entorn SL w Sewilli pismo informujące, że jej służby podjęły czynności technicznej i księgowej kontroli pomocy wspólnotowej już przyznanej przez Komisję na podstawie art. 8 rozporządzenia nr 4256/88. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w miejscu realizacji projektu w Sewilli w dniach 24 i 25 lipca 1997 r. w obecności A i C.

22 W wyniku czynności kontrolnych dokonanych w lipcu 1997 r. Komisja skierowała do „Entorn (Sumac)" pismo z dnia 3 kwietnia 1998 r., zaadresowane do MB Consultores y Auditores w Sewilli. W piśmie tym Komisja podniosła istnienie faktów mogących potencjalnie stanowić nieprawidłowości oraz wskazała, że została podjęta decyzja o wszczęciu procedury przewidzianej w § 10 załącznika 2 do decyzji przyznającej i w art. 24 rozporządzenia nr 4253/88. „Entorn (Sumac)" została również poinformowana, że nie jest wykluczone zwrócenie się z żądaniem zwrotu dotychczas przyznanych kwot. Została ona następnie wezwana do przedstawienia, w terminie sześciu tygodni, dowodu, że obowiązki wynikające z decyzji przyznającej zostały wykonane. Komisja otrzymała odpowiedź pismem z dnia 24 maja 1998 r., wysłanym z Sewilli i podpisanym przez C.

23 W dniu 4 marca 1999 r. Komisja wydała decyzję (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją"), mocą której zarządziła wstrzymanie udzielonej pomocy finansowej oraz zwrot przez skarżącą i, w razie potrzeby, osoby prawnie odpowiedzialne z tytułu jej długów, przelanych dotychczas zaliczek w terminie 60 dni od momentu doręczenia decyzji. Zaskarżona decyzja zawiera następujący fragment:

„1) Wniosek o udzielenie pomocy został złożony przez spółkę Entorn SL z siedzibą w Barcelonie. Pomoc wspólnotowa została przyznana na rzecz tej spółki. W międzyczasie została utworzona w Dublinie spółka Entorn Trading Ltd oraz, na wniosek [B], oddział w Sewilli pod nazwą Entorn SL. To właśnie na rachunek tej ostatniej zostały zrealizowane wszystkie przelewy dokonane przez Komisję w ramach projektu. Ta operacja została podana do wiadomości Komisji jako zwykła zmiana adresu beneficjenta, podczas gdy w rzeczywistości chodziło o zmianę beneficjenta projektu bez zgody Komisji.

2) W trakcie kontroli na miejscu w ramach wspomnianych powyżej czynności kontrolnych pod adresem wskazanym przez beneficjenta jako jego siedziba stwierdzono, że adres ten należy do spółki MB Consultores y Auditores.

Kontrolerzy nie otrzymali dostępu do jakiegokolwiek dokumentu administracyjnego lub księgowego dotyczącego projektu, podczas gdy decyzja przyznająca pomoc przewiduje w swoim załączniku [2, §§] 5 i 6, że wszelka dokumentacja dotycząca projektu powinna znajdować się do dyspozycji służb Komisji w siedzibie spółki; przy tej samej okazji stwierdzono ponadto, że podpisy widniejące na różnych dokumentach przedstawionych Komisji zostały podrobione oraz że żaden z elementów wyposażenia, którego zdjęcie znajduje się w załączniku technicznym do sprawozdania końcowego, nie został wykorzystany w ramach tego projektu.

3) Wreszcie z lektury kopii bilansu, który został przedstawiony w hiszpańskim Ministerstwie Finansów przy okazji składania deklaracji podatkowej spółki Entorn SL wynika, że koszt projektu wynosi około 23 000 000 [ESP], podczas gdy zadeklarowany całkowity koszt opiewał na kwotę 233 623 004 [ESP];

zważywszy, że w takich okolicznościach należy wstrzymać pomoc oraz wszcząć postępowanie, zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 4253/88, w celu zwrotu kwot dotychczas przyznanych z tytułu projektu;

zważywszy, że zgodnie z prawem krajowym mającym zastosowanie do spółek, wspólnicy w przypadku niektórych spółek ponoszą odpowiedzialność z tytułu ich długów;

[...]

wydaje niniejszą decyzję:

Artykuł pierwszy

Pomoc z EFOGR, Sekcja Orientacja, w maksymalnej wysokości 1 035 849 [ECU], przyznana decyzją Komisji C (93) 3394 na rzecz spółki Entorn SL w związku z projektem nr 93.ES.06.030, zatytułowanym „Projekt pokazowy produkcji sumaka przy wykorzystaniu nowej techniki uprawy" zostaje wstrzymana.

Artykuł drugi

Spółka Entorn SL oraz, w razie potrzeby, osoby prawnie odpowiedzialne z tytułu jej długów są zobowiązanie do zwrotu kwoty de 725 094 [EUR] [...]".

24 Niniejsza decyzja, skierowana również do Królestwa Hiszpanii, została doręczona skarżącej pod jej adresem w Barcelonie w dniu 10 kwietnia 2001 r. po bezskutecznej próbie doręczenia jej pod adresem w Sewilli.

25 Komisja ponadto przekazała do hiszpańskiej prokuratury akta dotyczące projektu sumak, jak również akta dotyczące dwóch innych projektów, w które zaangażowani byli w szczególności A i C. Prokurator wszczął postępowanie karne przed właściwymi Juzgados de Instrucción pod zarzutem fałszerstwa i oszustwa ciągłego. A, B, C i D są osobami ściganymi w związku z projektem sumak.

Postępowanie i żądania stron

26 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu Pierwszej Instancji w dniu 20 czerwca 2001 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę. Odrębnym pismem złożonym w sekretariacie Sądu Pierwszej Instancji w dniu 25 czerwca 2001 r. skarżąca wystąpiła z wnioskiem o zawieszenie wykonania zaskarżonej decyzji. Postanowieniem z dnia 22 października 2001 w sprawie T-141/01 R Entorn przeciwko Komisji (Rec. str. II-3123) prezes Sądu oddalił wniosek o zastosowanie środka tymczasowego, kwestię kosztów pozostawiając do rozstrzygnięcia w wyroku kończącym postępowanie w sprawie.

27 Sąd, tytułem środków organizacji postępowania, skierował do stron pytania oraz zażądał przedstawienia odpowiednich dokumentów. Strony odpowiedziały na pytania i przedstawiły wymagane dokumenty w wyznaczonym terminie. W lipcu 2003 r. strona skarżąca miała możliwość wglądu do akt postępowania administracyjnego przedstawionych przez Komisję, z wyjątkiem niektórych dokumentów opatrzonych przez Sąd klauzulą poufności. Nie wystąpiła ona o prawo przedstawienia uwag na piśmie dotyczących tych akt.

28 W dniu 13 października 2003 r. skarżąca przedstawiła szczegółowe pismo, zatytułowane „Uwagi dotyczące sprawozdania na rozprawę". W załączniku do tego pisma przedstawiła ona dokument sporządzony przez Jednostkę ds. Koordynacji Zwalczania Nadużyć Finansowych (UCLAF) w dniu 29 września 1997 r., który zawierał sprawozdanie z wyjaśnień, jakie złożył B przed urzędnikami tej jednostki, do której to zwrócił się dobrowolnie we wrześniu 1997 r. Wyjaśnienia te dotyczyły w szczególności roli, jaką pełnił B w ramach projektu sumak. Skarżąca potwierdziła, że uzyskała wiedzę na temat istnienia tych dokumentów w ramach postępowania karnego, wszczętego w Hiszpanii w związku z okolicznościami faktycznymi leżącymi u podstaw niniejszego sporu. Co więcej, wystąpiła ona z wnioskiem, aby protokół ze śledztwa został załączony do akt sprawy. W dniu 4 listopada 2003 r. skarżąca złożyła pismo, w którym wystąpiła z wnioskiem o przyjęcie szeregu środków organizacji postępowania i środków dowodowych.

29 Sąd zwrócił się do stron z dodatkowymi pytaniami oraz zażądał od Komisji przedstawienia załączników do ww. sprawozdania UCLAF. Strony odpowiedziały na pytania w wyznaczonym terminie. Komisja przedstawiła żądane dokumenty, sprzeciwiając się jednak ujawnieniu ich treści stronie skarżącej. Po zbadaniu niejawnego charakteru tych dokumentów oraz po usunięciu niektórych danych niezwiązanych z projektem sumak, część dokumentów została dołączona do akt i podana do wiadomości skarżącej.

30 W dniu 14 stycznia 2004 r. przed drugą izbą Sądu odbyło się spotkanie o charakterze nieformalnym. Stronom został wyznaczony termin do zajęcia stanowiska w przedmiocie możliwości polubownego rozstrzygnięcia sporu.

31 W następstwie tego nieformalnego spotkania, tego samego dnia, odbyła się rozprawa, podczas której Sąd wysłuchane wystąpień stron oraz ich odpowiedzi na pytania.

32 Pismami, wpisanym do rejestru Sądu w dniach 26 lutego i 4 marca 2004 r., strony stwierdziły brak możliwości polubownego rozstrzygnięcia sporu.

33 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— wezwanie Komisji, w drodze środków organizacji postępowania, do przedstawienia wszystkich dokumentów dotyczących postępowania administracyjnego poprzedzającego wydanie zaskarżonej decyzji, jak również wszelkiej dokumentacji sporządzonej przez Komisję, pozwalającej na ustalenie dokładnego stanu faktycznego;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

34 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenia skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

A — *W przedmiocie uwzględnienia sprawozdania z wyjaśnień złożonych przez B oraz załączników do tego dokumentu*

Argumenty stron

35 Komisja sprzeciwia się dołączeniu sprawozdania z wyjaśnień złożonych przez B do akt z uwagi na to, że skarżąca nie mogła uzyskać tego dokumentu w sposób legalny. Kwestionuje ona twierdzenia skarżącej, według których ta ostatnia została dopuszczona do postępowania karnego przed sądami hiszpańskimi jako powód cywilny oraz podnosi, że skarżąca mogła uzyskać ten dokument jedynie wskutek naruszenia tajemnicy śledztwa. Ponadto zwraca ona uwagę na niejawny charakter tego dokumentu, co jej zdaniem nie pozwala na dołączenie go do akt.

36 Skarżąca twierdzi, że sposób, w jaki weszła w posiadanie tego dokumentu, nie jest nielegalny. Skarżąca wskazała w odpowiedzi na pytanie Sądu, po tym jak pierwotnie utrzymywała, że otrzymała ten dokument działając w charakterze powoda cywilnego w postępowaniu karnym, że dokument został jej przekazany przez A, oskarżonego w postępowaniu karnym w Hiszpanii.

Ocena Sądu

37 Jakkolwiek godnym pożałowania jest fakt, że skarżąca posunęła się w momencie przedstawienia rozpatrywanego dokumentu do nieścisłych twierdzeń co do okoliczności, w jakich weszła w jego posiadanie, to fakt ten nie wystarcza sam

w sobie, aby wykluczyć uwzględnienie tego dokumentu przez Sąd. Skarżąca, w odpowiedzi na pytania Sądu, udzieliła bowiem wyjaśnienia uprawdopodabniającego fakt, że mogła otrzymać ten dokument bez konieczności dopuszczania się czynów zakazanych przez prawo, mogących powodować później, że nie mogłaby się ona powołać na ten dokument w ramach postępowania przed Sądem.

38 W tym względzie należy podnieść, że dokument ten jest częścią akt, które Komisja przekazała władzom hiszpańskim w celu ewentualnego wszczęcia postępowania karnego przeciwko osobom odpowiedzialnym za oszukańcze działanie w związku z projektem sumak. Udostępnienie tego dokumentu w ramach postępowania karnego osobom wchodzącym w krąg podejrzanych, do których zaliczał się A, dyrektor skarżącej w chwili wystąpienia stanu faktycznego stanowiącego podstawę sporu, jest zaś zgodne z zasadami ogólnymi prawa regulującymi postępowanie karne, a w szczególności z poszanowaniem prawa do obrony. Następnie nie wydaje się, by A, przekazując rozpatrywany dokument skarżącej, mógł dopuścić się naruszenia prawa pociągającego za sobą wykluczenie wzięcia pod uwagę przez Sąd dokumentu, który może dostarczyć szczegółów dotyczących stanu faktycznego stanowiącego podstawę niniejszego sporu.

39 W związku z powyższym sprawozdanie z wyjaśnień B złożonych przed urzędnikami UCLAF oraz te z załączników do niego, które Sąd zdecydował dołączyć do akt, mogą zostać uwzględnione w ramach oceny zarzutów skarżącej.

B — *Co do istoty sprawy*

40 Skarżąca podnosi trzy zarzuty na poparcie swojej skargi. Dwa pierwsze, których analizę należy przeprowadzić łącznie, oparte są, odpowiednio, na naruszeniu art. 24 rozporządzenia nr 4253/88 oraz obowiązku uzasadnienia. Trzeci zarzut jest oparty na naruszaniu prawa do obrony.

W przedmiocie pierwszego i drugiego zarzutu, opartych na naruszeniu art. 24 rozporządzenia nr 4253/88 oraz obowiązku uzasadnienia

Argumenty stron

41 W dwóch pierwszych zarzutach skarżąca podnosi w istocie, po pierwsze, że nie może zostać uznana za beneficjenta finansowania wspólnotowego, tak więc nie jest właściwym adresatem decyzji dotyczącej wstrzymania pomocy oraz, po drugie, że nie otrzymała ona przelewów odpowiadających dwóm pierwszym transzom, tak więc żądanie zwrotu tych kwot nie powinno być skierowane do niej.

42 Skarżąca przyznaje, że na podstawie decyzji przyznającej jest ona beneficjentem pomocy oraz jest odpowiedzialna za realizację projektu. Oświadcza jednak, że jej rola w opracowaniu projektu była ograniczona do zakomunikowania B danych prawnych spółki oraz do wskazania strefy i ewentualnego wykonawcy technicznego tego projektu w Hiszpanii. Odpowiedzialność przed odpowiednimi służbami Komisji za opracowanie projektu i za jego późniejszą realizację ponosił tylko i wyłącznie B. Skarżąca oświadcza w tym zakresie, że wszystkie sporządzone w jej imieniu dokumenty dotyczące projektu sumak, z wyjątkiem podpisanego przez A. faksu z dnia 25 października 1993 r., w którym został podany do wiadomości Komisji nr konta bankowego, są fałszywe i że użyty papier firmowy nie odpowiada temu oficjalnie używanemu przez nią.

43 Skarżąca krytykuje brak należytej staranności ze strony Komisji w trakcie przyznawania pomocy na projekt sumak, a zwłaszcza urzędnika odpowiedzialnego

za zarządzanie projektem na podstawie art. 8 rozporządzenia nr 4256/88 oraz podnosi szereg okoliczności, z uwagi na które Komisja powinna zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia przed przystąpieniem do przelania pomocy.

44 Skarżąca wskazuje, odnośnie do losu projektu po wydaniu decyzji przyznającej pomoc, że jej dyrektor, A, otrzymawszy zawiadomienie o rzeczonej decyzji uznał, że zrealizowanie tego projektu było dla skarżącej niemożliwe. A poinformował o tym B i prosił o przekazanie tego D, z którym B, według skarżącej, utrzymywał bliskie stosunki.

45 Skarżąca zwraca uwagę, że jak wynika z zaskarżonej decyzji, informacja ta, jak również informacja dotycząca nowego konta bankowego, na które Komisja miała przelać kwoty należne z tytułu wykonaniu projektu, zostały faktycznie podane Komisji do wiadomości. W tym względzie zwraca ona uwagę, że dokumenty dotyczące zmiany numeru konta bankowego zostały podpisane przez osobę o nazwisku A. López Gallardo, która nie była uprawniona do reprezentowania spółki.

46 Skarżąca utrzymuje, że Komisja zaakceptowała zmianę beneficjenta pomocy wspólnotowej. W skardze oświadcza ona, iż Komisja milcząco uznała, że skarżąca przestała być beneficjentem finansowania, o którym mowa w decyzji przyznającej. W replice podnosi ona, że urzędnik Komisji odpowiedzialny za projekt, D, zaakceptował ustnie jej odstąpienie od projektu.

47 Zdaniem skarżącej okoliczność, że pozwana instytucja nie umożliwiła jej przedstawienia uwag przed wydaniem zaskarżonej decyzji ukazuje, że Komisja nie uznała jej za beneficjenta pomocy wspólnotowej. Twierdzi ona, że jest to

potwierdzone faktem, iż między datą wydania decyzji (4 marca 1999 r.) a datą jej doręczenia (10 kwietnia 2001 r.) minęły dwa lata bez przesłania na adres jej siedziby jakiejkolwiek informacji odnośnie do projektu lub przebiegu postępowania administracyjnego. Uważa ona, że łatwo było nawiązać z nią kontakt po tym, jak nie udała się próba doręczenia decyzji Entorn Sucursal.

48 Skarżąca jest zdania, że Komisja świadomie pomija fakt, że spółka Entorn Sucursal oraz skarżąca stanowią dwa odrębne podmioty oraz że nie ma żadnego związku między nimi, ponieważ akcjonariusze, pełnomocnicy i dyrekcja tych dwóch spółek są różne. Jej zdaniem pozorne podobieństwo między jej firmą a firmą Entorn Sucursal nie wystarcza, aby stwierdzić istnienie związku między tymi dwiema spółkami.

49 Skarżąca twierdzi, że ani ona sama, ani jej dyrektor w tym okresie, A, nie byli zaangażowani w strukturę utworzoną w celu wyłudzenia subwencji wspólnotowych. Według skarżącej sprawcami machinacji, która jest przedmiotem niniejszej sprawy, są obywatele włoscy E i B, jak również urzędnik D. Zarzuca ona Komisji pominięcie wzmianki o roli, jaką odegrał ten ostatni, oraz niedokonanie analizy jego udziału w rzeczonej strukturze. Skarżąca podnosi, że B założył przedsiębiorstwo o nazwie bardzo zbliżonej do firmy skarżącej po tym, jak powziął wiadomość, że nie ma ona już dalszego zamiaru realizować tego projektu. Jej zdaniem nie mógł on postąpić w ten sposób bez zgody D, który, wraz z B i E, mógł mieć pomysł wykorzystania tej zmiany nazwy.

50 Skarżąca przyznaje, że zachowanie A nie jest pozbawione błędów, jako że powinien on przedsięwziąć odpowiednie działania przed utworzeniem spółki posiadającej firmę podobną do firmy skarżącej. Podnosi ona jednak, że to zachowanie tłumaczy

się faktem, iż pomysł ten został poręczony przez urzędnika Komisji odpowiedzialnego za zarządzanie projektem. Skarżąca stawia pytanie, czy A był uprawniony do poddawania w wątpliwość kompetencji i uczciwości tego urzędnika. Twierdzi ona, iż jest niesprawiedliwe wymaganie od niego zachowania bardziej rygorystycznego niż zachowanie urzędnika odpowiedzialnego za zarządzanie projektem.

51 Skarżąca dodaje, mając na uwadze wyjaśnienia B złożone przed urzędnikami UCLAF, że świadczą one o tym, iż B był rzeczywistym beneficjentem pomocy i materialnym sprawcą jej sprzeniewierzenia. Jej zdaniem B nie tylko przyznał się do odpowiedzialności, lecz również do swojej odmowy osobistego udziału w tej malwersacji.

52 W kwestii zwrotu pomocy skarżąca jest zdania, że konieczne jest udowodnienie faktycznego otrzymania przez nią kwot, których zwrotu się od niej żąda. Podnosi ona, że Komisja przyznała fakt przelania pomocy na rzecz nowego beneficjenta, podczas gdy zgodnie z decyzją przyznającą kwoty te powinny zostać wypłacone skarżącej. Zarzuca ona Komisji nieprzedstawienie uzasadnienia wypłaty na rzecz tego drugiego beneficjenta oraz brak żądania ze strony Komisji jakichkolwiek wyjaśnień dotyczących tej zmiany.

53 Skarżąca utrzymuje, że nie była postrzegana przez Komisję jako jedyna odpowiedzialna za zwrot, skoro Komisja stwierdziła niemożliwość pokrycia wierzytelności po stronie spółki, która faktycznie otrzymała pomoc, tj. Entorn Sucursal.

54 Skarżąca utrzymuje wreszcie, iż Komisja naruszyła obowiązek uzasadnienia wynikający z art. 253 WE, podnosząc, że zaskarżona decyzja nie przedstawia w sposób jasny i spójny powodów, dla których została ona zrównana z rzeczywistym adresatem pomocy, oraz że nie ukazuje w sposób jasny i spójny, że to skarżąca otrzymała kwoty, których zwrotu się od niej żąda.

55 Komisja zaznacza, tytułem wstępu, że decyzja zaskarżona w niniejszej sprawie stanowi jedną z serii decyzji dotyczących wstrzymania pomocy przyznanej z Sekcji Orientacji EFOGR wydanych przez Komisję w związku z poważnymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w przy realizacji tych projektów. Zdaniem Komisji między tymi projektami istniał pewien związek wynikający z faktu, że za każdym razem z kwestionowanymi projektami, w ten czy i inny sposób, wydawały się być związane te same spółki lub te same osoby fizyczne. Komisja wskazuje zwłaszcza, że A i C byli zaangażowani w kilka innych projektów, dla których pomoc została wstrzymana.

56 Komisja jest zdania, że zaskarżona decyzja została słusznie zaadresowana do skarżącej, która była adresatem decyzji przyznającej.

57 Komisja twierdzi, że została tylko poinformowana o zmianie adresu siedziby oraz numeru konta bankowego skarżącej, lecz nie została nigdy poinformowana o zaistniałej zmianie beneficjenta oraz że nie zwrócono się do niej o zgodę na taką zmianę. Podkreśla ona przy tym, że A nie tylko zaniechał poinformowania służb Komisji o fakcie rezygnacji skarżącej z przyznanej pomocy, lecz także o fakcie jego bliskiego związku z projektem sumak przez cały okres świadczenia pomocy. Komisja jest zdania, że stałe kontakty między A, dyrektorem skarżącej, a B, związanym ze spółką Entorn Sucursal, jak również udział A w realizacji projektu sumak wystarczają do stwierdzenia istnienia oczywistych związków między skarżącą a spółką Entorn Sucursal.

58 W kwestii zarzutów skarżącej, zgodnie z którymi służby Komisji w momencie przyznawania pomocy nie działały z należytą starannością i ostrożnością, Komisja twierdzi, że te czynniki w żaden sposób nie zmieniają odpowiedzialności skarżącej

z tytułu wykorzystania funduszy wspólnotowych przyznanych jej w ramach realizacji projektu sumak.

59 Komisja jest zdania, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji pozwala skarżącej w wystarczającym stopniu na zapoznanie się z przesłankami przyjętych środków. Jej zdaniem skarżąca nie może wymagać od Komisji uzasadnienia i udowodnienia w zaskarżonej decyzji, że skarżąca jest spółką, która faktycznie otrzymała wypłaty dokonane przez służby Komisji.

Ocena Sądu Pierwszej Instancji

60 Po pierwsze, należy zbadać, czy Komisja słusznie skierowała decyzję dotyczącą wstrzymania pomocy na podstawie art. 24 ust. 2 rozporządzenia nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu, do skarżącej. Po drugie, należy sprawdzić, czy Komisja była uprawniona do żądania od skarżącej zwrotu wypłaconej pomocy wspólnotowej na podstawie art. 24 ust. 3 rozporządzenia nr 4253/88 w zmienionym brzmieniu.

— W przedmiocie wstrzymania pomocy

61 Artykuł 24 rozporządzenia nr 4253/88 nie określa w sposób wyraźny, kto powinien być adresatem decyzji dotyczącej wstrzymania pomocy wspólnotowej. Jest to uzasadnione logiką systemu wsparcia z funduszy strukturalnych wynikającej z rozporządzenia nr 2052/88, w zmienionym brzmieniu, którego przepisy wykonawcze zawiera rozporządzenie nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu. Z przepisów art. 4 ust. 1 oraz art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 2052/88, w zmienionym brzmieniu, wynika, że działanie wspólnotowe ma stanowić uzupełnienie odpowiadających im działań krajowych lub dodatek do nich oraz że jedynie wyjątkowo przyjmuje postać bezpośredniego finansowania przez Komisję

projektów pilotażowych i pokazowych. Zgodnie z tym systemem decyzje podejmowane na podstawie rozporządzenia nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu, adresowane są, w zależności od przypadku, do Państw Członkowskich albo do odpowiednich władz lub innych podmiotów przez nie wskazanych lub też, w przypadku bezpośredniego finansowania przez Komisję, do indywidualnych beneficjentów pomocy wspólnotowej. Wynika z tego, że w przypadku działania finansowanego bezpośrednio przez Komisję na podstawie art. 8 rozporządzenia nr 4253/88 decyzja dotycząca wstrzymania pomocy powinna być zaadresowana do beneficjenta pomocy wspólnotowej.

62 Należy zatem ustalić, czy skarżąca mogła być uznana za beneficjenta pomocy przyznanej na projekt sumak.

63 W tym względzie należy przede wszystkim zaznaczyć, że wniosek o udzielenie pomocy został złożony w imieniu skarżącej. O ile prawdą jest, że oznaczenie „Entorn SL", używane we wniosku oraz w korespondencji z nim związanej, nie jest pełną nazwą skarżącej (Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis), to jednak mamy do czynienia ze skrótem tej nazwy nasuwającym się naturalnie, którego używanie, wspólnie z adresem skarżącej, może być wyłącznie rozumiane w ten sposób, że wniosek został złożony w imieniu skarżącej. Tymczasem ani pismo z dnia 12 lipca 1993 r., wyrażające zamiar złożenia wniosku o przyznanie pomocy, ani pisma z dnia 14 i 22 września 1993 r., towarzyszące dwóm wersjom wniosku o przyznanie pomocy, nie zostały podpisane przez dyrektora skarżącej. Ponadto skarżąca twierdzi, że papier firmowy użyty w tych pismach nie jest papierem, którego ona zwykle używa.

64 B w swoich wyjaśnieniach złożonych w 1997 r. przed urzędnikami UCLAF przyznaje, że podpisał pismo z 14 września 1993 r. Ponadto potwierdza używanie podpisu „A. López Gargallo", który widnieje na pismach z dnia 12 i 22 września 1993 r.

65 Skarżąca przedstawiła w swoim wniosku o zastosowanie środków tymczasowych skierowanym do Sądu w ramach niniejszego sporu, że jej dyrektor zgodził się na przedłożenie Komisji projektu sumak, jednak bezpośrednie kontakty z Komisją miały być nawiązane przez pana B. Co więcej, dyrektor skarżącej, faksem z dnia 25 października 1993 r., którego autentyczności skarżąca nie kwestionuje, zakomunikował Komisji dane bankowe skarżącej, czyniąc wzmiankę „uzupełniająco do naszej propozycji 93.ES.06.030" (como complemento a nuestra propuesta 93. ES.06.030). Ten dokument, który odnosi się do numeru, pod którym był rozpatrywany wniosek o przyznanie pomocy na projekt sumak, ukazuje nie tylko, że dyrektor skarżącej wiedział o tym, iż wniosek o przyznanie pomocy został złożony w imieniu spółki, lecz również, że uznawał, w imieniu spółki, odpowiedzialność z tytułu tego wniosku o przyznanie pomocy. Dokument ten zatem wskazuje na to, że dyrektor skarżącej potwierdził oświadczenia złożone w imieniu skarżącej w pismach z dnia 12 lipca 1993 r. oraz z dnia 14 i 22 września 1993 r.

66 Z powyższego wynika, że wniosek o przyznanie pomocy należy przypisać skarżącej. W tym względzie bez znaczenia jest, czy trzy ww. pisma zostały podpisane przez B, jak wydaje się wynikać z jego wyjaśnień złożonych przed UCLAF, czy też przez osoby nieznane.

67 Decyzja o przyznaniu pomocy, wydana w dniu 26 listopada 1993 r., została skierowana pod postacią pisma notyfikacyjnego z dnia 29 listopada 1993 r. do „Entorn SL" na adres, który był w tym okresie adresem siedziby skarżącej w Barcelonie. Wskazuje ona, że „za realizację projektu odpowiedzialna jest spółka Entorn SL" oraz że „spółka Entorn SL (beneficjent) jest adresatem niniejszej decyzji". Skarżąca nie kwestionowała w trakcie procedury pisemnej i podczas rozprawy, że faktycznie wiedziała o tej decyzji, którą ponadto załączyła do swojej skargi. Jedynie w piśmie z dnia 4 marca 2004 r., w którym wyraziła ona swoje stanowisko co do możliwości ewentualnego polubownego rozstrzygnięcia sporu, skarżąca wskazała, że

nie istnieje żaden dowód wysłania tej decyzji listem poleconym oraz że z jej archiwów nie wynika fakt otrzymania tej decyzji. Te twierdzenia są nie tylko spóźnione, lecz również pozostają w sprzeczności ze stanem faktycznym przedstawionym w pismach skarżącej. W rzeczywistości w części skargi zatytułowanej „Okoliczności faktyczne dotyczące późniejszej realizacji projektu" skarżąca wskazuje w punkcie 25, że A został „poinformowany o treści i znaczeniu decyzji Komisji z dnia 29 listopada 1993 r." oraz, w punkcie 12 repliki, że A „otrzymał zawiadomienie o decyzji z listopada 1993 r. przyznającej [skarżącej] pomoc wspólnotową".

68 Fakt, że decyzja przyznająca pomoc nie podaje pełnej nazwy skarżącej, nie stoi w sprzeczności ze stwierdzeniem, że skarżąca jest adresatem tej decyzji. W rzeczywistości oznaczenie znajdujące się w decyzji przyznającej odpowiada temu, które znajduje się w pismach wysłanych do Komisji po przyznaniu pomocy i zatwierdzonych przez dyrektora skarżącej.

69 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że skarżąca była adresatem decyzji przyznającej z dnia 26 listopada 1993 r. oraz beneficjentem pomocy wspólnotowej.

70 Odnośnie do twierdzenia skarżącej, zgodnie z którym przestała być beneficjentem w związku z faktem rezygnacji z pomocy, trzeba stwierdzić, że nie został przedstawiony żaden dowód na poparcie tych twierdzeń. Zatem twierdzenia znajdujące się w skardze, według których dyrektor skarżącej zwrócił się do B o poinformowanie urzędnika Komisji odpowiedzialnego za projekt o rezygnacji skarżącej z realizacji projektu, nawet jeśli są prawdziwe, nie wystarczają do uznania rezygnacji z pomocy za ważną i wiążącą. Żaden dokument z akt nie potwierdza bowiem, by B faktycznie poinformował Komisję o zamiarze skarżącej rezygnacji

z projektu. Tymczasem beneficjent pomocy nie może się zwolnić z obowiązku informowania i lojalności, ciążącego na nim w stosunku do Komisji, odwołując się do świadczeń osoby trzeciej zamiast działań własnych. Zatem ewentualne zaniechanie B polegające na niewykonaniu instrukcji dyrektora skarżącej należy przypisać tej ostatniej.

71 Tym samym twierdzenia skarżącej, zgodnie z którymi Komisja zaakceptowała zwolnienie skarżącej z obowiązków, nie są poparte żadnymi dokumentami z akt. Nie można wnioskować z faktu uwzględnienia przez Komisję nowych danych bankowych, które zostały jej dostarczone, że instytucja ta zaakceptowała zmianę beneficjenta pomocy, zważywszy że zawiadomienia skierowane do niej w tym celu z dnia 30 listopada 1993 r. oraz z dnia 14 lipca 1995 r. nie zawierają żadnej wzmianki o zmianie beneficjenta. Należy dodać, iż jest nieprawdopodobne, by Komisja zaakceptowała tak istotną zmianę w projekcie jak rezygnacja beneficjenta odpowiedzialnego za jego realizację lub zastąpienie go innym przedsiębiorstwem bez wydania w tym przedmiocie skarżącej pisemnego potwierdzenia. W tym kontekście Sąd stwierdza, że skarżąca w swojej skardze utrzymuje, iż Komisja wyraziła milczącą zgodę na zmianę beneficjenta, podczas gdy w replice wskazuje, że urzędnik Komisji odpowiedzialny za projekt „ustnie" to zaakceptował. Ta sprzeczność wzbudza wątpliwości co do wiarygodności twierdzeń skarżącej odnośnie do tych faktów.

72 W takich warunkach nie istnieje żadna wskazówka pozwalająca na wniosek, że skarżąca po przyznaniu pomocy wspólnotowej utraciła cechę beneficjenta tej pomocy.

73 Skarżąca podnosi ponadto, że zaskarżona decyzja nie powinna zostać do niej skierowana, ponieważ odpowiedzialność z tytułu stwierdzonych nieprawidłowości spoczywa w pierwszej kolejności na innych osobach, w szczególności na B i E oraz na urzędniku Komisji, D.

74 W tym względzie należy stwierdzić, że dyrektor skarżącej, A, którego działania dokonane w imieniu skarżącej można jej przypisać, naruszył w sposób rażący obowiązek poinformowania oraz lojalności, spoczywający na ubiegających się oraz na beneficjentach pomocy finansowej.

75 Po pierwsze, dyrektor skarżącej, wyraził zgodę na złożenie wniosku o przyznanie pomocy przez B w jej imieniu. Następnie zatwierdził, w szczególności, oświadczenia złożone w imieniu skarżącej w ramach wniosku o przyznanie pomocy przez osobę posługującą się podpisem „A. López Gargallo". W ten sposób stworzył u służb Komisji wrażenie, że osoba posługująca się tym podpisem była uprawniona do reprezentowania skarżącej.

76 Po drugie, A nie dopilnował poinformowania we właściwy sposób Komisji o rezygnacji skarżącej z projektu sumak. W ten sposób podtrzymał wrażenie, że projekt był realizowany przez skarżącą.

77 Po trzecie, A został poinformowany o utworzeniu Entorn Sucursal, jednak nie przedsięwziął żadnych kroków w celu sprzeciwienia się temu, choć nie mógł nie wiedzieć o poważnym niebezpieczeństwie, że te dwie spółki mogą zostać pomylone przez służby Komisji.

78 Po czwarte, A wiedział, że projekt sumak jest prowadzony przez Entorn Sucursal, ponieważ pracował on w charakterze konsultanta w ramach tego projektu. Jako konsultant nie mógł nie zauważyć, że koszty projektu, jakie wynikały z jego realizacji, były znacznie niższe od kwoty przyznanej pomocy wspólnotowej. W ten sposób A tolerował fakt, że projekt, z tytułu którego została przyznana pomoc skarżącej, był realizowany przez inną spółkę o prawie identycznej nazwie z nazwą skarżącej, w warunkach budzących poważne podejrzenia o występowanie nieprawidłowości, nie upewniwszy się, że Komisja jest we właściwy sposób poinformowana o tych faktach.

79 Jedynym wiarygodnym wyjaśnieniem zachowania A jest świadomy udział w machinacjach zmierzających do sprzeniewierzenia wypłat z tytułu pomocy wspólnotowej przyznanej skarżącej i wykorzystania jej na cele, na które nie była ona przeznaczona. A dopuścił się zatem poważnych nadużyć, które zostały przypisane skarżącej, uzasadniających wstrzymanie pomocy.

80 Udział innych osób w tych nieprawidłowościach nie zwalnia skarżącej, jako beneficjenta pomocy, z odpowiedzialności z tytułu działań dokonanych w jej imieniu przez jej dyrektora.

81 Odnośnie do twierdzeń skarżącej dotyczących roli odegranej przez urzędnika Komisji w ramach wspomnianych machinacji należy podnieść, że udział urzędnika lub pełnomocnika instytucji w przedmiotowych nieprawidłowościach, założywszy że miał miejsce, nie może wykluczyć wstrzymania pomocy.

82 Fakt, że urzędnik uchybił swoim obowiązkom — przez niedbalstwo czy działanie umyślne — nie chroni bowiem beneficjenta pomocy od konsekwencji nieprzestrzegania jego własnych obowiązków.

83 W tym kontekście należy odrzucić tezę, w myśl której wyjaśnienia B złożone przed urzędnikami UCLAF wskazują na odmowę skarżącej udziału w działaniach zmierzających do wyłudzenia wypłat subwencji na projekt sumak, ponieważ ta rezygnacja doprowadziła B do utworzenia innej spółki, o bardzo podobnej nazwie. W rzeczywistości B oświadczył, że miał zamiar nabyć skarżącą, jednakże okazało się

to niemożliwe i stąd założył Entorn Trading (Dublin) w celu jej nabycia za pośrednictwem nowo utworzonej spółki. Nie przedstawił za to ani powodu, dla którego nabycie skarżącej okazało się niemożliwe, ani jej ewentualnej odmowy udziału w jego machinacjach.

84 Wreszcie odnośnie do zarzucanego naruszenia obowiązku uzasadnienia wystarczy wskazać, że Komisja w zaskarżonej decyzji przedstawiła w sposób jasny, iż decyzja przyznająca pomoc została skierowana do skarżącej i że nie została zatwierdzona żadna zmiana beneficjenta. Stąd zaskarżona decyzja jest uzasadniona w sposób wystarczający w zakresie dotyczącym cechy skarżącej jako beneficjenta pomocy.

85 Wynika z tego, że decyzja wstrzymująca pomoc została słusznie skierowana do skarżącej.

86 Z całości powyższych rozważań wynika, że dwa pierwsze zarzuty są bezzasadne w zakresie wstrzymania pomocy, o którym mowa w art. 1 zaskarżonej decyzji.

— W przedmiocie zwrotu kwot wypłaconych z tytułu dwóch pierwszych transz pomocy wspólnotowej

87 Artykuł 24 ust. 3 rozporządzenia nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu, stanowi, że „wszelkie kwoty dające podstawę żądania zwrotu nienależnego świadczenia powinny zostać zwrócone Komisji".

88 Przepis ten nie precyzuje, na kim ciąży obowiązek zwrotu Komisji niesłusznie wypłaconych kwot. Jednakże z logiki rozporządzeń nr 2052/88 oraz nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu, przedstawionej powyżej w punkcie 61 wynika, że w przypadkach finansowania bezpośredniego Komisji obowiązek ten ciąży na beneficjencie pomocy. Jest to zresztą potwierdzone przez § 10 warunków finansowych, określonych w załączniku 2 do decyzji przyznającej, zgodnie z którym beneficjent jest uprawniony do przesłania swoich komentarzy przed ewentualnym żądaniem zwrotu.

89 Dla wymagania od beneficjenta żądania zwrotu wypłaconych kwot konieczne jest, żeby decyzja co do obniżenia, zawieszenia albo wstrzymania została podjęta w sposób prawidłowy. Z powyższych wywodów wynika, z zastrzeżeniem analizy przesłanek dotyczących naruszenia praw proceduralnych skarżącej, przytoczonych w ramach trzeciego zarzutu, że w niniejszym przypadku zostały spełnione warunki wstrzymania pomocy.

90 Z drugiej strony użycie czasownika „zwrócić" implikuje w zasadzie, że obowiązek zwrotu dotyczy jedynie kwot rzeczywiście otrzymanych. Taka wykładnia jest dodatkowo potwierdzona przez użycie w szeregu wersji językowych art. 24 ust. 3 rozporządzenia nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu, terminów „żądania zwrotu nienależnego świadczenia" albo terminów równoznacznych (patrz w szczególności wersja hiszpańska, francuska, włoska i niderlandzka). W tym względzie należy zrównać kwoty wypłacone osobom trzecim na polecenie beneficjenta z kwotami bezpośrednio wypłaconymi beneficjentowi przez Komisję. Komisja w takim przypadku ogranicza się bowiem do wykonania dotyczących sposobów zapłaty poleceń beneficjenta jako wierzyciela z tytułu wypłaconych kwot.

91 Natomiast beneficjent pomocy nie powinien być zobowiązany do zwrotu Komisji kwot, które wypłaciła ona osobom trzecim bez polecenia pochodzącego od niego lub polecenia, które można by jemu przypisać.

92 Jest zatem konieczne ustalenie, czy dwie pierwsze transze pomocy zostały wypłacone skarżącej albo czy wypłaty te zostały wykonane na jej polecenie.

93 Zaskarżona decyzja zawiera w tym względzie sprzeczne ze sobą stwierdzenia. Z jednej strony wskazuje, że „beneficjent otrzymał dotychczas w ramach niniejszej pomocy Wspólnoty łączną kwotę 725 094 [ECU]", a z drugiej strony podaje ona, iż w Sewilli został otwarty oddział Entorn Trading i że „to właśnie na rzecz tej ostatniej spółki zostały skierowane wszystkie płatności dokonane przez Komisję w ramach projektu [oraz że ta] operacja została zakomunikowana Komisji jako zwyczajna zmiana adresu, podczas gdy w rzeczywistości chodz[iło] o zmianę beneficjenta projektu bez zgody Komisji".

94 Z pism znajdujących się w aktach wynika, że pierwsza transza pomocy została przekazana na konto otwarte w Banca nazionale del lavoro w Madrycie. Według wyciągu z operacji na koncie, sporządzonego w dniu 19 lipca 1995 r. i figurującego między załącznikami do wyjaśnień B przed UCLAF, pierwsza transza pomocy została zaksięgowana na tym koncie w dniu 20 stycznia 1994 r. Posiadaczem rachunku widniejącym na tym wyciągu jest „Entorn Lda — en constitución". Wyciąg z tego samego konta z datą 15 czerwca 1995 r. wskazuje jako posiadacza „Entorn Trading Ltd". Wydaje się więc, że jednym z posiadaczy rachunku bankowego jest jeden z podmiotów utworzonych przez B, o których mowa powyżej w pkt 10 i 11, tj. „Entorn Trading Ltd", podczas gdy nazwa „Entorn Lda — en constitución" nie odpowiada dokładnie ani nazwie skarżącej, ani nazwie oddziału utworzonego w Hiszpanii przez C. W każdym razie wydaje się wynikać z tych dokumentów, że posiadaczem konta nie była skarżąca, „Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis".

95 Wynika z powyższego, że skarżąca nie otrzymała wypłaty pierwszej transzy pomocy.

96 Odnośnie do drugiej transzy pomocy, z akt wynika, że została ona przekazana na konto otwarte w banku Caixa w Madrycie, którego posiadaczem była „Entorn Trading Ltd (Entorn SL)". Skarżąca nie otrzymała zatem również i drugiej transzy pomocy.

97 Odnośnie do kwestii, czy wypłaty te zostały dokonane na polecenie skarżącej w ten sposób, że mogą one być zrównane z wypłatami, które otrzymała sama skarżąca, należy przypomnieć, iż numer konta, na które została wpłacona pierwsza transza pomocy został podany do wiadomości Komisji pismem z dnia 30 listopada 1993 r., wspomnianym powyżej w punkcie 61. B w swoich wyjaśnieniach złożonych przed urzędnikami UCLAF uznał fakt podpisania przez siebie tego pisma.

98 Konto, na które została wpłacona druga transza pomocy zostało podane do wiadomości Komisji faksem przesłanym w dniu 14 lipca 1995 r. przy użyciu papieru firmowego „MB Consultores y Auditores, SL" w Sewilli, tzn. przedsiębiorstwa, przy którym Entorn Sucursal miała swoją siedzibę. Z akt sprawy nie wynika żadna wskazówka dotycząca osoby, która wysłała ten faks.

99 Stąd, jak zostało to zresztą stwierdzone powyżej w punkcie 79, zachowania A nie można wytłumaczyć w inny sposób niż jego udziałem w machinacjach mających na celu sprzeniewierzenie pomocy na projekt sumak.

100 Przesłanie Komisji informacji wskazujących numery kont, inne niż konto skarżącej, w celu wypłacenia transz pomocy, wywołując wrażenie, że chodzi o konta skarżącej, stanowi zasadniczy element tych machinacji. Wynika z tego, że A wyraził zgodę na przesłanie tych informacji, których treść może zatem zostać jemu przypisana.

101 A, jako przewodniczący i pełnomocny członek rady, był zaś uprawniony do zaciągania zobowiązań w imieniu skarżącej w drodze czynności dokonywanych przez niego samego lub za jego zgodą.

102 Pismo z dnia 30 listopada 1993 r. zostało sporządzone w imieniu skarżącej i jest opatrzone podpisem „A. López Gargallo", który, zgodnie z oświadczeniami złożonymi przed UCLAF, był używany przez B w pismach z dnia 12 lipca oraz z dnia 22 września 1993 r. (zob. powyżej pkt 64). Wrażenie wywołane po stronie Komisji, że ten podpis zobowiązywał skarżącą, było rezultatem działań A (zob. powyżej pkt 75), tak więc należy stwierdzić, że pismo to zostało wysłane za zgodą tego ostatniego. Wynika z tego, że należy go przypisać skarżącej, niezależnie od tożsamości osoby, która je podpisała. Stąd wypłata pierwszej transzy pomocy może zostać uznana za dokonaną na polecenie skarżącej. Może więc zostać zrównana z wypłatą otrzymaną bezpośrednio przez samą skarżącą.

103 Faks z dnia 14 lipca 1995 r., w którym zostały podane do wiadomości Komisji nowe dane bankowe w celu wypłacenia drugiej transzy, został sporządzony przy wykorzystaniu papieru firmowego zawierającego nazwę i adres spółki „MB Consultores y Auditores SL" w Sewilli. W rubryce „nadawca" (remite) formularza widnieje wzmianka pismem maszynowym „Entorn Trading, SL". Ta nazwa nie jest identyczna z nazwą używaną dotychczas w korespondencji dotyczącej projektu sumak skierowanej do Komisji („Entorn SL"), niemniej jednak jest do niej podobna.

104 Tymczasem pismo z dnia 29 marca 1994 r., wspomniane powyżej w punkcie 17, podało do wiadomości Komisji, że „Entorn SL" otworzyła w Sewilli swoje biuro w związku z projektem sumak, którego adres był adresem przedsiębiorstwa „MB Consultores y Auditores SL". Pismo to opatrzone jest podpisem A napisanym pismem maszynowym oraz ręcznym nieczytelnym podpisem, który, zgodnie z wyjaśnieniami B przed urzędnikami UCLAF, został złożony przez tego ostatniego. Pismo to, z jednej strony, stworzyło wrażenie, że adres w Sewilli był adresem, pod który mogła być kierowana korespondencja przeznaczona dla skarżącej w związku

z projektem sumak oraz, z drugiej strony, że informacje wysyłane spod tego adresu w związku z projektem pochodziły od skarżącej. Wpisuje się ono doskonale w machinacje przedsięwzięte w niniejszym przypadku. W związku z tym pismo z dnia 29 marca 1994 r. zostało wysłane za zgodą A i, jako że zostało wysłane w imieniu skarżącej, można je przypisać tej ostatniej niezależnie od tego, kto je podpisał.

105 Zgodnie z wrażeniem stworzonym przez to pismo, faks wysłany z „Entorn Trading, SL" spod adresu w Sewilli w dniu 14 lipca 1995 r., który jest także częścią machinacji, w której świadomie brał udział A, przypisać można również skarżącej.

106 Wynika z tego zatem, że wypłata drugiej transzy pomocy na konto podane Komisji tym faksem powinna zostać uznana za dokonaną na polecenie skarżącej oraz że należy ją zrównać z wypłatą, którą otrzymała sama skarżąca.

107 W konsekwencji zarzut oparty na naruszeniu art. 24 rozporządzenia nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu, jest bezzasadny.

108 W kwestii zarzucanego naruszenia obowiązku uzasadnienia z zaskarżonej decyzji jasno wynika, że Komisja stwierdziła, iż skarżąca, jako beneficjent pomocy, była zobowiązana do zwrotu dwóch wypłaconych transz pomocy, zważywszy, że nie została zatwierdzona żadna zmiana beneficjenta. To uzasadnienie było wystarczające dla zapoznania się przez skarżącą z motywami zaskarżonej decyzji, a dla Sądu Pierwszej Instancji do dokonania kontroli. W konsekwencji zarzut oparty na naruszeniu obowiązku uzasadnienia odnośnie do zwrotu dwóch transz pomocy należy oddalić.

W przedmiocie trzeciego zarzutu opartego na naruszeniu prawa do obrony

Argumenty stron

109 Skarżąca zarzuca Komisji, że nie dała jej ona możliwości przedstawienia uwag na piśmie po kontrolach przeprowadzonych w siedzibie Entorn Sucursal w Sewilli. Przyznaje, że A, jej dyrektor, był obecny podczas czynności kontrolnych. Podnosi jednak, że nie miała możliwości przedstawić pisma w tej sprawie.

110 Skarżąca oświadcza, że nie rozumie dlaczego Komisja, w następstwie przyjęcia do wiadomości pisemnych oświadczeń C, znajdujących się w załączniku 18 do odpowiedzi na skargę, nie skontaktowała się z jej przedstawicielami. Uważa ona, że stanowi to poważne naruszenie prawa do obrony.

111 Komisja twierdzi, że działała w niniejszej sprawie z poszanowaniem prawa do obrony. Uważa ona, że dała skarżącej możliwość przedstawienia uwag odnośnie do wstrzymania pomocy, przesyłając jej pismo z dnia 3 kwietnia 1998 r., w którym jasno przedstawiała zarzuty sformułowane przeciwko niej oraz udzieliła rozsądnego terminu na przesłanie uwag.

112 Zdaniem Komisji skarżąca nie może powoływać się na fakt, że pismo to zostało wysłane na adres w Sewilli w celu stwierdzenia, że została pozbawiona prawa do przedstawienia uwag. Uważa ona, że jej służby miały istotne powody, by użyć adresu w Sewilli, nie tylko z uwagi na fakt, iż był to ostatni adres skarżącej podany do wiadomości Komisji, lecz dlatego że to właśnie z tego miejsca był zarządzany projekt sumak oraz że to właśnie tam odbywała się kontrola tego projektu i tam kontrolerzy Komisji zastali A.

Ocena Sądu

113 Poszanowanie prawa do obrony w trakcie każdego postępowania przeciwko osobie i mogącego doprowadzić do wydania niekorzystnego dla niej aktu stanowi podstawową zasadę prawa wspólnotowego, której przestrzeganie powinno być zagwarantowane nawet w przypadku braku odpowiednich uregulowań proceduralnych. Zasada ta wymaga, aby adresaci decyzji, które dotykają w sposób istotny ich interesów, mieli możliwość zapoznania się w sposób użyteczny ze stanowiskiem przyjętym w decyzji (wyrok Trybunału z dnia 24 października 1996 r. w sprawie C-32/95 P Komisja przeciwko Lisrestal i in., Rec. str. I-5373, pkt 21, i wyrok Sądu z dnia 26 września 2002 r. w sprawie T-199/99 Sgaravatti Mediterranea przeciwko Komisji, Rec. str. II-3731, pkt 55).

114 Artykuł 24 rozporządzenia nr 4253/88, w zmienionym brzmieniu, nie zawiera wprawdzie wyraźnych postanowień dotyczących praw obrony beneficjenta pomocy, której wstrzymanie jest rozważane, jednak szczegółowe postanowienia dotyczące tych praw znajdują się w § 10 załącznika nr 2 do decyzji przyznającej, dotyczącego warunków finansowych. Według tego tekstu beneficjent pomocy ma możliwość przedstawienia uwag w terminie wyznaczonym przez Komisję, zanim przystąpi ona do zawieszenia, zmniejszenia albo wstrzymania pomocy lub żądania zwrotu nienależnego świadczenia.

115 W niniejszej sprawie pismo z dnia 3 kwietnia 1998 r., mające na celu zagwarantowanie beneficjentowi pomocy jego prawa do przedstawienia wyjaśnień, zgodnie z § 10 warunków finansowych, nie zostało zaadresowane do skarżącej, której siedziba przez cały okres istotny z punktu widzenia postępowania znajdowała się w Barcelonie, lecz do „Entorn (Sumac)" na adres w Sewilli przy MB Consultores y Auditores, będącym adresem używanym przez Entorn Sucursal.

116 Tymczasem pismem z dnia 29 marca 1994 r., wspomnianym powyżej w punkach 17 i 104, Komisja została rozmyślnie wprowadzona w błąd, jakoby adres w Sewilli był adresem biura otwartego przez skarżącą na potrzeby projektu sumak. W ten sposób, jak zostało to stwierdzone powyżej w punkcie 104, pismo to należy traktować jako wysłane na właściwy adres skarżącej.

117 Komisja mogła zatem korzystać z tego adresu w celu prawidłowego przesyłania skarżącej wszelkiej korespondencji związanej z projektem sumak, w tym pisma z dnia 3 kwietnia 1998 r., którego celem było umożliwienie jej przedstawienia uwag odnośnie do zarzucanych nieprawidłowości.

118 Może się wprawdzie wydać zdumiewające, że Komisja użyła tego adresu, mimo że w momencie wysłania pisma z dnia 3 kwietnia 1998 r. dysponowała raportem z kontroli sporządzonym przez UCLAE, z którego wynikało, że adres w Sewilli był adresem spółki Entorn Sucursal, że siedziba tej ostatniej została przeniesiona na Teneryfę oraz że istniały dwie różne spółki mające bardzo podobną do siebie firmę.

119 Skarżąca nie może jednak powoływać się na ten fakt w celu wykazania, że nie została jej w sposób prawidłowy stworzona możliwość do przedstawienia uwag.

120 Skarżąca sama przyznała bowiem, że jej dyrektor, A, wiedział o istnieniu pisma z dnia 3 kwietnia 1998 r. Utrzymuje ona wprawdzie, że A z tego faktu wywnioskował, iż pismo to zostało wysłane na adres w Sewilli z uwagi na to, że Komisja nie uważała go za odpowiedzialnego za stwierdzone nadużycia. Jednakże A nie mógł nie wiedzieć, że przesłanie tego pisma na adres w Sewilli było rezultatem wprowadzenia w błąd Komisji co do właściwego adresu skarżącej, dokonanego i utrzymywanego przez osoby biorące udział w machinacjach związanych z projektem sumak, do których należał. Ponadto wiedział on, że pomoc została przyznana skarżącej oraz że nie dopilnował on poinformowania Komisji o rzekomej rezygnacji skarżącej. W tych okolicznościach musiało być dla niego oczywiste, że skarżąca miała interes w zapoznaniu się z treścią pisma z dnia 3 kwietnia 1998 r. i w przedstawieniu uwag w przedmiocie nieprawidłowości, o których była mowa w tym piśmie. Skarżąca mogła więc przedstawić uwagi odnośnie do tego pisma, gdyby chciała.

121 Należy dodać, że strona nie może powoływać się na swoją własną niegodziwość (zob. analogicznie wyrok Trybunału z dnia 7 lutego 1973 r. w sprawie 39/72 Komisja przeciwko Włochom, Rec. str. 101, pkt 10, oraz opinia rzecznika generalnego M. Mischo w zakończonej wyrokiem Trybunału z dnia 20 września 2001 r. sprawie C-453/99 Courage i Crehan, Rec. str. I-6297, I-6300, pkt 39). Podobnie strona nie może powoływać się na niezgodne z prawem zachowania osoby uprawnionej do działania w jej imieniu w celu uchylenia się od własnej odpowiedzialności za działania tej osoby. Skarżąca nie może zatem powołać się na błąd Komisji, w powstaniu którego świadomie współuczestniczył jej dyrektor.

122 Wynika z tego, że wysłanie pisma z dnia 3 kwietnia 1998 r. na adres w Sewilli było wystarczające dla ochrony prawa skarżącej do obrony.

123 W związku z tym trzeci zarzut skarżącej, oparty na naruszeniu prawa do obrony, jest bezzasadny.

C — *W przedmiocie wniosków skarżącej o zastosowanie środków organizacji postępowania i przeprowadzenie środków dowodowych*

Argumenty stron

124 Skarżąca, w skardze oraz w replice, zwraca się do Sądu o zarządzenie, aby Komisja przedłożyła „całą dokumentację dotyczącą postępowania administracyjnego poprzedzającego wydanie [zaskarżonej] decyzji".

125 Skarżąca, w swoich uwagach dotyczących sprawozdania na rozprawę z dnia 13 października 2003 r., zwróciła się do Sądu o „zgodę na dołączenie do akt postępowania protokołów sporządzonych w ramach śledztwa [uznając], że ich treść [mogłaby] okazać się istotna dla ustalenia prawdy".

126 Skarżąca, w piśmie przedstawionym w dniu 4 listopada 2003 r., zwraca się następnie do Sądu, po pierwsze, o zarządzenie, żeby Komisja ujawniła wszystkie informacje odnoszące się do sprawy sumak, pochodzące zarówno z okresu poprzedzającego przyznanie subwencji, jak i późniejszego, i żeby dołączyła do akt sprawy wszystkie dotyczące jej dokumenty — o charakterze jawnym lub nie — znajdujące się w jej posiadaniu. Po drugie, zwraca się do Sądu o przesłuchanie w charakterze świadków „urzędników Komisji, którzy mogli uczestniczyć pośrednio lub bezpośrednio w postępowaniu administracyjnym przed przyznaniu subwencji na projekt sumak i potem, jak również tych, którzy prowadzili wewnętrzne śledztwo wszczęte przez odpowiednie służby Komisji", oraz B.

127 Skarżąca wskazuje, że w ten sposób pragnie uzyskać potwierdzenie faktów przytoczonych w sprawozdaniu UCLAF dotyczącym wyjaśnień złożonych przez B oraz, ewentualnie, uszczegółowienie tych faktów. Uważa ona ponadto, że zeznania te mogą wykazać, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie oczywiście błędnie rozpoznanych okoliczności faktycznych.

128 Komisja uważa, że skarżąca w toku postępowania administracyjnego miała wiedzę na temat wszystkich faktów i okoliczności koniecznych do swojej obrony. Podnosi ona, że skarżąca nie może wypowiadać się odnośnie do wniosku mającego na celu przesłuchanie urzędników w charakterze świadków, ponieważ jest on zbyt nieścisły oraz ponieważ przesłuchanie świadków, o które wnioskowała, byłoby bez znaczenia w niniejszej sprawie.

Ocena Sądu

129 Zgodnie z art. 64 § 2 lit. a) i b) regulaminu Sądu Pierwszej Instancji celem środków organizacji postępowania jest, w szczególności, zapewnienie właściwego przebiegu procedury pisemnej lub ustnej oraz usprawnienie postępowania dowodowego, jak również określenie kwestii, w odniesieniu do których argumentacja stron wymaga uzupełnienia lub które wymagają przeprowadzenia środków dowodowych. Na podstawie art. 64 § 3 lit. d) oraz art. 64 § 4 tego regulaminu środki te mogą być zaproponowane przez każdą stronę na każdym etapie postępowania i mogą w szczególności obejmować żądanie przedstawienia dokumentów i innych materiałów dotyczących sprawy (wyrok Trybunału z dnia 17 grudnia 1998 r. w sprawie C-185/95 P Baustahlgewebe przeciwko Komisji, Rec. str. I-8417, pkt 92).

130 Natomiast środki dowodowe na podstawie art. 65–67 tego samego regulaminu mają na celu umożliwienie udowodnienia prawdziwości twierdzeń jednej ze stron dotyczących stanu faktycznego poczynionych na poparcie jej zarzutów (wyrok Sądu z dnia 8 listopada 2000 r. w sprawie T-175/97 Bareyt i in. przeciwko Komisji, RecFP str. I-A-229 oraz II-1053, pkt 90). W tym względzie, zgodnie z art. 44 § 1 lit. e) tego regulaminu, skarga zawiera wnioski dowodowe strony skarżącej. Artykuł 48 § 1 regulaminu pozwala ponadto stronom na składanie wniosków dowodowych w replice i duplice, jednak wymaga od stron uzasadnienia tego opóźnienia. Jednakże na podstawie art. 66 regulaminu, gdy Sąd zarządzi środki dowodowe, dopuszcza się przedstawienie dowodów przeciwnych oraz rozszerzenie środków dowodowych.

131 To właśnie w świetle tych zasad trzeba dokonać analizy, czy wnioski skarżącej o zastosowanie środków organizacji postępowania oraz przeprowadzenia środków dowodowych należy przyjąć.

132 Po pierwsze, odnośnie do wniosku o dołączenie do akt postępowania protokołów sporządzonych w ramach śledztwa, wysuniętego w uwagach odnośne sprawozdania

na rozprawę należy stwierdzić, że skarżąca nie przedstawiła przed Sądem tych protokołów. Wniosek ten należy więc rozumieć w ten sposób, iż pragnie ona, aby Sąd zwrócił się do hiszpańskich władz sądowych o przedłożenie tych dokumentów. O ile strona może wystąpić z takim wnioskiem o zastosowanie środków organizacji postępowania w każdym stadium postępowania, to jednak do Sądu należy stwierdzenie, czy środek, o który wnioskowano, służy sprawnemu przebiegowi postępowania. W celu umożliwienia Sądowi dokonania tej oceny strona występująca z wnioskiem powinna określić dokumenty, o które się zwraca, oraz dostarczyć Sądowi minimum przesłanek uwiarygodniających przydatność tych dokumentów na potrzeby postępowania (wyrok w sprawie Baustahlgewebe przeciwko Komisji, przywoływany powyżej, pkt 93). W tym względzie, jeśli wniosek o zastosowanie środków organizacji postępowania ma na celu, jak w niniejszym przypadku, uzyskanie nowych dowodów rzeczowych oraz jest składany w stadium postępowania, w którym składanie nowych wniosków dowodowych nie jest zasadniczo dozwolone, jest w szczególności konieczne, aby strona występująca o zastosowanie tych środków przedstawiła powody, ze względu na które nie mogła wcześniej wystąpić z tym wnioskiem.

133 W niniejszej sprawie skarżąca odwołała się już w swojej skardze do postępowania karnego wszczętego w Hiszpanii. Ewentualny istotny charakter protokołów sporządzonych w ramach tego postępowania mogła być zasadniczo oceniana począwszy od tego stadium. Co więcej, Komisja załączyła do odpowiedzi na skargę dwa protokoły zawierające oświadczenia panów A i C złożone w ramach śledztwa karnego. Ponadto wniosek skarżącej nie zawiera żadnej konkretnej informacji umożliwiającej dokonanie oceny zasadności przedstawienia pozostałych protokołów sporządzonych w ramach tego śledztwa na potrzeby niniejszego sporu, z wyjątkiem ogólnego stwierdzenia, zgodnie z którym skarżąca uważa, że „ich zawartość może okazać się istotna dla ustalenia prawdy", ani wyjaśnienia powodów, ze względu na które nie mogła wcześniej wystąpić z wnioskiem o przedstawienie tych dokumentów. W tych okolicznościach Sąd uznaje, że zastosowanie tego środka ani nie przyczyni się do właściwego przebiegu procedury pisemnej lub ustnej, ani nie ułatwi postępowania dowodowego.

134 Po drugie, odnośnie do wniosku wysuniętego w piśmie z dnia 4 listopada 2003 r. i mającego na celu zarządzenie przez Sąd, żeby Komisja „ujawniła raz na zawsze i bez zastrzeżeń wszelkie dowody mające związek ze sprawą sumak, pochodzące zarówno

z okresu poprzedzającego przyznanie subwencji, jak i późniejszego, nawet jeśli mogą pociągać za sobą udział urzędników tej instytucji w międzynarodowym spisku mającym na celu działanie na szkodę budżetu Wspólnoty i zasobów obywateli europejskich" oraz „dołączyła do akt niniejszej sprawy wszystkie dokumenty — o charakterze jawnym lub nie — dotyczące tej sprawy znajdujące się w jej posiadaniu" należy przede wszystkim stwierdzić, że nie można zarzucić skarżącej niewystąpienia z tym wnioskiem wcześniej. Skarżąca od momentu swojej skargi żądała bowiem przedstawienia całej dokumentacji dotyczącej postępowania administracyjnego poprzedzającego wydanie zaskarżonej decyzji, Sąd zarządził przedstawienie akt postępowania administracyjnego, a Komisja przedstawiła akta, które w jej opinii były właściwymi aktami postępowania administracyjnego. Dopiero kiedy A przekazał skarżącej sprawozdanie z wyjaśnień B złożonych przed UCLAF, mogła ona zdać sobie sprawę z tego, iż akta administracyjne przedstawione przez Komisję nie zawierają wszystkich dokumentów dotyczących śledztwa prowadzonego przez UCLAF oraz iż mogą istnieć jeszcze inne dokumenty związane z tym śledztwem.

135 Jednakże skarżąca nie wskazuje, jakie byłyby korzyści wynikające z tych dokumentów dla postępowania, poza tym, że jej zdaniem dokumenty te mogą ujawnić udział niektórych urzędników Komisji w oszukańczych machinacjach w ramach projektu sumak. Ponadto, jak zostało stwierdzone powyżej w punktach 81 i 82, nawet założywszy udział urzędników Komisji, nie jest on w stanie naruszyć legalności zaskarżonej decyzji. Zatem w tym względzie środek, o zastosowanie którego wystąpiła skarżąca, nie jest istotny dla rozstrzygnięcia sporu.

136 Po trzecie, w kwestii wniosku o przesłuchanie w charakterze świadków osób, których nazwiska figurują w piśmie z dnia 4 listopada 2003 r., skarżąca ogranicza się do oświadczenia, tytułem wskazania okoliczności stanowiących podstawę przesłuchania tych świadków, że celem ich przesłuchania „jest potwierdzenie oraz, ewentualnie, uszczegółowienie przez świadków przed Sądem okoliczności faktycznych i dowodów powołanych w [raporcie z oświadczeń B złożonych przed urzędnikami UCLAF] oraz zaświadczenia, że [zaskarżona decyzja] jest niezgodna z prawem, jako że została wydana na podstawie oczywiście błędnie rozpoznanych okoliczności faktycznych".

137 Odnośnie do wyjaśnień B należy stwierdzić, że ich treść odpowiada, w bardzo szerokim zakresie, informacjom zawartym w pismach stron oraz załącznikach do tych pism. Skoro B uzupełnił okoliczności faktyczne wynikające z akt o pewne szczegóły, zwłaszcza uznając niektóre podpisy, które nie mogły być wcześniej zidentyfikowane, to w ten sposób im nie zaprzeczył. Ponadto, jak wynika z rozważań powyżej w punktach 66, 102 i 104, wynik niniejszego sporu nie zależy od prawdziwości nowych dowodów zawartych w wyjaśnieniach B i które nie są potwierdzone przez inne pisma zawarte w aktach. Natomiast w kwestii bardzo ogólnego życzenia skarżącej co do wykazania nieprawdziwości okoliczności faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonej decyzji należy stwierdzić, iż skarżąca nie precyzuje tych faktów oraz nie podnosi żadnego powodu, ze względu na który nie przedstawiła takiego wniosku dowodowego w skardze.

138 Wynika z tego zatem, że wniosków o zastosowanie środków organizacyjnych postępowania i przeprowadzenie dowodu przedstawionych przez skarżącą w uwagach dotyczących sprawozdania na rozprawę oraz w piśmie z dnia 4 listopada 2003 r. nie należy uwzględniać.

139 Z powyższego wynika, że skargę należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

140 Zgodnie z art. 87 ust. 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy — zgodnie z żądaniem strony pozwanej — obciążyć ją kosztami postępowania, w tym kosztami poniesionymi w ramach procedury o zastosowanie środków tymczasowych,.

Z powyższych względów

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI (druga izba)

orzeka, co następuje:

1) **Skarga zostaje oddalona.**

2) **Skarżąca pokrywa własne koszty postępowania oraz koszty poniesione przez Komisję, w tym koszty postępowania w ramach procedury o zastosowanie środków tymczasowych.**

Forwood Pirrung Meij

Ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 18 stycznia 2005 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

J. Pirrung

Spis treści

Ramy prawne ..... II - 99

Stan faktyczny ..... II - 102

Spółka skarżąca ..... II - 102

Inne jednostki podległe Entorn ..... II - 102

Wniosek oraz przyznanie pomocy wspólnotowej ..... II - 103

Przebieg projektu ..... II - 104

Postępowanie administracyjne i zaskarżona decyzja ..... II - 105

Postępowanie i żądania stron ..... II - 108

Co do prawa ..... II - 111

A — W przedmiocie uwzględnienia sprawozdania z wyjaśnień złożonych przez B oraz załączników do tego dokumentu ..... II - 111

Argumenty stron ..... II - 111

Ocena Sądu ..... II - 111

B — Co do istoty sprawy ..... II - 112

W przedmiocie pierwszego i drugiego zarzutu, opartych na naruszeniu art. 24 rozporządzenia nr 4253/88 oraz obowiązku uzasadnienia ..... II - 113

Argumenty stron ..... II - 113

Ocena Sądu Pierwszej Instancji ..... II - 118

— W przedmiocie wstrzymania pomocy ..... II - 118

— W przedmiocie zwrotu kwot wypłaconych z tytułu dwóch pierwszych transz pomocy wspólnotowej ..... II - 125

W przedmiocie trzeciego zarzutu opartego na naruszeniu prawa do obrony .. II - 131

Argumenty stron ..... II - 131

Ocena Sądu ..... II - 132

C — W przedmiocie wniosków skarżącej o zastosowanie środków organizacji postępowania i przeprowadzenie środków dowodowych ..... II - 134

Argumenty stron ..... II - 134

Ocena Sądu ..... II - 136

W przedmiocie kosztów ..... II - 139